

ÚJABB MŰTÁRGYAKKAL GYARAPODOTT IDÉN A MAROSVÁSÁRHELYI ÉS CSÍKSZEREDAI KÖZGYŰJTEMÉNY IS

Adományok, tárlatok: múzeumi sikertörténetek

Gyarapodott idén a Csíki Székely Múzeum és a Maros Megyei Múzeum gyűjteménye is. Mindkét intézmény vezetője arról számolt be megkeresésünkre, hogy sikeres évet zárnak.

» ANTAL ERIKA, BARABÁS HAJNAL

Marosvásárhelyen és Csíkszeredában egyaránt sikeres évet zár a múzeum: a közgyűjtemények több értékkel is gazdagodtak, a tervek között további bővítések szerepelnek. A Maros Megyei Múzeum munkatársai célul tűzték ki, hogy minden kiállítás mellé olyan tevékenységet szervezzenek, amely még vonzóbbá teszi a tárlatokat – mondta el Ötvös Koppány Bulcsú igazgató, hozzátéve, hogy jó évet fognak zárni december végén, hiszen a minőségre, szakmaiságra törekedtek.

Népszerű kiállítások Vásárhelyen

Az igazgató kifejtette, a várban augusztus végén megnyílt Pálosok kiállítását közel 2500 látogató tekintette meg eddig, ahogy a sör történetét bemutató tárlat is népszerűnek bizonyult, vagy a Néprajzi Múzeumban az első világháborús kiállítás, amelyet a megnyitó óta több mint 12 ezren néztek meg, és amelyet a jövő évben is lehet majd látogatni. A Múzeumok Éjszakáján egy nap alatt hatezren járták végig a múzeum különböző részlegeit, a Római Fesztiválon 1700 személy vett részt. Ami a Kultúrpalotában szervezett tárlatokat illeti, a legutóbbin, a Pittner Olivér-kiállítás megnyitóján is annyian voltak, mint még soha

A Nagy háború a légitársaság látószögéből – nagy népszerűségnek örvendett a vásárhelyi kiállítás

» A csíki intézményvezető azt is kiemelte, hogy a budapesti Néprajzi Múzeumtól 20 felcsíki, illetve gyimesi népviseletből származó darabot kaptak, női népviseleti inget, alsósoknyát, rokokókat, mellényt és kötényt.

korábban. A tárlat kurátora Szücs György, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese, mellette Oniga Erika marosvásárhelyi művészettörténész érdeme a tárlat megszervezése, és Salat Csaba magángyűjtő, aki társkurátorként vett részt annak létrejöttében. Az idén Körösfői-Kriesch Aladár 1910-ben festett Házi hangverseny című alkotásával gazdagodott a múzeum művészeti részlege. A festmény (96x73 cm) egy alsó-ausztriai személy tulajdonából származik, létezését csak egy 1914-ben közölt reprodukció dokumentálta, mely a korszak egyik ismeretterjesztő hetilapjának a hasábján, a Vasárnapi Újságban jelent meg. Oniga Erika művészettörténész érdeklődésünkre elmondta, a felbukkant műtárgy Marosvásárhely művészeti pártolóinak az érdeklődését is felkeltette, hiszen az alkotója,

a gödöllői művésztelvező mestereként, meghatározó szerepet játszott a város emblemikus épületévé vált Kultúrpalota gazdag külső és belső dekorációjának a kidolgozásában és megvalósításában. Az idei Palota Bál szervezőinek támogatásával sikerült a festményt megvásárolni 3 ezer euróért. „Az idei évtől a helyi értékek megőrzésére is törekszünk” – mondta az igazgató, hozzátéve, hogy a Képzőművészeti Szövetségtől vásároltak helyi művészek alkotásaiból, illetve kedden írták alá az adásvételi szerződést Bálint Zsigmond marosvásárhelyi fotóművésszel, a több mint 50 ezer darabból álló fotóhagyatékára.

Gót leleteket is találtak Csíksomlyón

A Csíki Székely Múzeum igazgatója, Karda-Markaly Aranka, az intéz-

mény igazgatója megkeresésünkre elmondta, az idei év legjelentősebb adománya a gyergyóditrói születésű, 2021-ben elhunyt Gaál András nyolc festménye volt. Az alkotásokat szeptemberben adta át a múzeumnak a festőművész özvegye és fia, eleget téve az alkotó akaratának. Ezzel az adománnyal a múzeum korábbi 41 darabos, többnyire a 60-as évekből származó Gaál-gyűjteménye 49 darabosra bővült, köztük későbbi korszakokból származó művekkel, és olyanokkal is, amelyeket eddig még sehol nem állítottak ki. Az intézményvezető azt is kiemelte, hogy a budapesti Néprajzi Múzeumtól 20 felcsíki, illetve gyimesi népviseletből származó darabot kaptak, női népviseleti inget, alsósoknyát, rokokókat, mellényt és kötényt; ezek a textíliák egy franciaországi gyűjtőtől kerültek a budapesti múzeumba, majd adományként került tőlük a csíki intézménybe. Szintén jelentős adományként tartja számon a múzeum 18. századi Felcsíkszéki protokollumot, vagyis az 1738 és 1745 közötti felcsíki peres jegyzőkönyvet, amely szeptemberben vált a régió könyv-gyűjtemény részévé. „Ezek a tárgyak annyira egyediek, hogy valószínűleg csak a hónap műtárgyaként tudjuk bemutatni őket, ahogyan októberben a protokollumot is” – magyarázta az igazgató. Rákérdeztünk az idén zajló csíksomlyói régészeti kutatás tárgyi leleteire is, amelyekről az intézményvezető elmondta, valószínűleg csak jövőre veszik leltárba azokat. Mint korábban beszámoltunk róla, a Csíki-medence egyik legnagyobb régészeti ásatását végezték Csíksomlyón, ahol gót, szláv és magyar leleteket is találtak, és nemcsak településre utaló építményeket, hanem számos tárgyi leletet is, köztük 5 csontvázat a 3. századból.

FOTÓ: HAAZ VINCE

A 150 éve született Janovics Jenőre emlékeznek Kolozsváron

» K. J.

A 150 éve született Janovics Jenő (Ungvár, 1872. december 8. – Kolozsvár, 1945. november 16.) színészre, rendezőre, színiigazgatóra emlékeznek csütörtökön 14 órától a Kolozsvári Állami Magyar Színházban. A rendezvény keretében kerekasztal-beszélgetést tartanak az életműről, valamint bemutatják a Janovics Jenő – egy élet a magyar kultúra szolgálatában, a színházról a mozivászonig című kötetet, amely a FilmHungary, Budapest kiadásában látott idén napvilágot. Az esemény házigazdája Tompa Gábor, a kolozsvári színház igazgatója lesz, részt vesznek: Bartha Katalin Ágnes színháztörténész, Zágoni Bálint, a könyv egyik szerkesztője, Salat Zakariás Erzsébet néprajzi szakíró, Ferenczi Szilárd történész. Amint a kötet fülszövegében olvasható, Janovics Jenő színész, rendező, színházigazgató, producer és aktív közéleti szereplő minden bizonnyal a magyar film és színháztörténet egyik legfontosabb

» Janovics pályafutása játékfilmre kívánczik, hatalmas életművel rendelkező izgalmas karakter, sorsán végighullámzik a tragikus 20. századi magyar történelem első fele.

alakja. Pályafutása játékfilmre kívánczik, hatalmas életművel rendelkező izgalmas karakter, sorsán végighullámzik a tragikus 20. századi magyar történelem első fele. „Az elmúlt évtizedben világszerte ismert magyar származású filmes alkotók önéletrajzát hoztuk haza a Magyarok Hollywoodban sorozatunkban. A két legendás stúdióalapító, Adolf Zukor és William Fox, majd minden idők egyik legnagyobb filmzeneszerzője, a háromszor is Oscar-díjjal elismert Rózsa Miklós önéletrajzát, továbbá Hubai Gergely Zene: Miklós Rózsa című szakkönyvét jelentettük meg magyarul. A sorozatot folytatva abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy az ötször is Emmy-díjjal elismert animációs filmrendező és producer, Csupó Gábor igent mondott megkeresésünkre, így mi írhattuk és adhattuk ki a róla szóló monográfiát” – olvasható a kötet ismertetőjében. Janovics Jenő teljesítménye okán vitathatatlanul illik a fenti sorba, Zukor és Fox kor- és pályatársa, aki hasonlóan grandiózus filmszervezői életművet

Janovics Jenő (1872–1945) színész, rendező pályafutása játékfilmre kívánczik

hozott létre, de a Kárpát-medencében. A legnagyobb magyar színházszervezők és egyben filmproducerek közé tartozik, amely területen csak Nemeskürty István, Andy Vajna vagy a már említett Csupó Gábor mérhető hozzá. „Jelen kötet célja, hogy segítsen abban, hogy Magyarországon is jobban

megismerjék Janovics Jenőt, hiszen teljesítménye joggal emeli minden idők egyik legnagyobb közép-európai kulturális szervezőjévé, aki a színházról a filmvászonig fáradhatatlan szorgalommal és példamutató alázattal szolgálta a magyar kultúra ügyét” – írják a szerkesztők.

FORRÁS: KOLOSZVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ/ARCHÍV